

Sensatie in Thüringen: Die Linke levert premier

Bodo Ramelow leider nieuwe rood-rood-groene coalitie

[Achtergrond](#) - 4 december 2014

Bodo Ramelow wordt vrijdag naar alle waarschijnlijkheid gekozen tot de eerste Duitse deelstaat-minister-president van Die Linke. De nieuwe rood-rood-groene coalitie in de Oost-Duitse deelstaat Thüringen geldt als omstreden vanwege de DDR-achtergrond van een deel van Die Linke. Maar juist regeringsdeelname lijkt de partij te veranderen.

“Slecht nieuws”, noemde kanselier Merkel de nieuwe rood-rood-groene coalitie in Thüringen begin november, toen de SPD-leden in de deelstaat instemden met de nieuwe samenwerking. “Een trotse linkse volkspartij” als de SPD hoort niet als kleinere partner te regeren onder leiding van Die Linke, vindt de kanselier.

Ook president Gauck sprak zijn onvrede uit. “Mensen die de DDR hebben meegemaakt en van mijn leeftijd zijn, moeten echt hun best doen om dit te accepteren”, aldus Gauck tijdens een [interview](#) vorige maand op de publieke zender ARD. “Heeft de partij die nu de minister-president gaat leveren echt wel zo veel afstand van de voorstellingen die de SED ooit had bij de onderdrukking van mensen hier, dat we haar volledig kunnen vertrouwen?”

Die Linke

De SED was de communistische partij die het in de DDR voor het zeggen had. Die Linke ontstond in 2007 uit een fusie van de West-Duitse WASG, een groep links van de SPD, en de Oost-Duitse PDS, de opvolgerpartij van de SED. Voor veel mensen ligt deze DDR-achtergrond van Die Linke gevoelig, ook in Thüringen zelf.

Op 9 november, de dag dat Duitsland het 25-jarig jubileum van de val van de Berlijnse Muur vierde, demonstreerden in de Thüringer hoofdstad Erfurt meer dan 4000 mensen tegen de komst van de nieuwe rood-rood-groene regering. Onder hen ook SPD'ers die de deelname van hun partij aan de nieuwe regering als verraad aan de revolutie van 1989 zien. Toch heeft 70 procent van de Thüringse SPD-leden begin november voor samenwerking met Die Grünen en Die Linke gestemd.

Overigens is voor vanavond weer een demonstratie tegen rood-rood-groen in Erfurt aangekondigd. De politie verwacht daar opnieuw duizenden deelnemers.

Onrechtstaat

Die Linke haalde bij de deelstaatverkiezingen in Thüringen op 22 september 28,2 procent van de stemmen en werd daarmee de tweede partij. De grootste partij is de christen-democratische CDU (33,5 procent), maar die kon haar coalitie met de FDP niet voortzetten omdat de liberalen uit het deelstaatparlement waren weggestemd. De SPD (derde met 12,4 procent) koos vervolgens voor coalitiebesprekingen met Die Linke en Die Grünen.

De coalitievorming dwong Die Linke in Thüringen tot een standpunt over de DDR. De SPD en Die Grünen eisten van Die Linke dat ze de DDR in het gezamenlijke regeerakkoord een onrechtstaat noemde. Dat gebeurde, tot ongenoegen van Gregor Gysi, Linke-fractievoorzitter in de Bondsdag, die zich van zijn Thüringse partijgenoten distantieerde.

De SPD en Die Grünen eisten van Die Linke in Thüringen dat ze de DDR in het gezamenlijke regeerakkoord een onrechtstaat noemde.

Niet alleen Gysi, ook veel leden van Die Linke hebben moeite met het oordeel, bleek begin oktober op een partijcongres in Thüringen. Zij voelen zich veroordeeld. Die Linke leunt in Oost-Duitsland op de stemmen van oude DDR-partijfunctionarissen, schrijft Die Zeit. Deze kiezers wil ze met zo'n oordeel liever niet van zich vervreemden.

Val van de Muur

De discussie over de DDR als onrechtstaat kreeg vanwege het 25-jarig jubileum van de val van de Muur een extra lading. Kanselier Merkel, zelf opgegroeid in de DDR, nam bij een herdenkingsbijeenkomst begin november onverbloemd positie in. "Natuurlijk was de DDR een onrechtstaat", zei ze. Net zoals het vanzelfsprekend is dat hiermee niet de biografieën van alle mensen uit de DDR belast worden, voegde ze daaraan toe.

Overigens staat in het Thüringse regeerakkoord dat de DDR 'in de consequentie' een onrechtstaat was, waarmee Die Linke een nuance in het oordeel aanbrengt. "Ik vind het belangrijk dat het DDR-systeem en het nazi-regime niet gelijk worden gesteld", aldus de beoogde nieuwe minister-president Ramelow in een [interview](#) met de Frankfurter Allgemeine Zeitung. "Daarom moet de DDR als onrechtstaat altijd in een context worden geplaatst."

Ramelow

Bodo Ramelow (58) is een West-Duitse vakbondsman van protestantse huize. Vlak na de eenwording in 1990 ging hij naar Thüringen om daar te helpen “met de opbouw van nieuwe vakbondsstructuren”, zoals hij op zijn eigen [website](#) meldt. In 1999 werd hij lid van de PDS en kwam hij namens deze partij in het deelstaatparlement van Thüringen. Tussen 2005 en 2009 was hij lid van de Bondsdag, waarna hij weer terugkeerde naar de Thüringse politiek.

“Het beginselprogramma van de partij is één ding, ons concrete Thüringer deelstaatprogramma iets anders”

Ramelow heeft beloofd niemand in zijn regering te benoemen die “direct of indirect met het veiligheidssysteem van de DDR heeft samengewerkt”. Geen oud-Stasimedewerkers of DDR-kader dus. Maar volgens Duitse media werkte Ramelow tot oktober nog samen met een voormalige Stasi-spion in een Berlijns bedrijf. Zij zien een geloofwaardigheidsprobleem voor de nieuwe minister-president.

Niet alleen in de discussie over de DDR, ook op economisch gebied kiest Ramelow een eigen koers. In een [interview](#) met de Frankfurter Allgemeine Sonntagszeitung distantieerde hij zich vorige week van de harde kritiek op het kapitalisme van Die Linke in de Bondsdag. “Het beginselprogramma van de partij is één ding, ons concrete Thüringer deelstaatprogramma iets anders”, aldus Ramelow. Hij distantieert zich in dat interview ook van de Duitse sancties tegen Rusland, die volgens hem niets oplossen, maar het bedrijfsleven in Thüringen wel hard treffen.

Veranderen

Er zijn ook stemmen in het Duitse politieke debat die een regering onder leiding van Die Linke geen probleem vinden. De partij heeft al eerder in Mecklenburg-Voorpommeren, Berlijn en Brandenburg laten zien dat ze kan regeren, schreef Heribert Prantl van de [Süddeutsche Zeitung](#) vorige maand. In die deelstaten was Die Linke de kleinere coalitiepartner van de SPD. Regeringsdeelname heeft de partij veranderd en zal Die Linke ook nu weer veranderen, aldus Prantl. “Een minister-president van Die Linke zal de Duitse eenwording niet belasten maar sterker maken. Het creëert, een generatie na de val van de Muur, normaliteit.”

“Een minister-president van Die Linke zal de Duitse eenwording niet belasten maar sterker maken. Het creëert, een generatie na de val van de Muur, normaliteit.”

Het is overigens mogelijk dat het deelstaatparlement Ramelow vrijdag niet tot minister-president kiest. Weliswaar heeft de CDU deze week besloten in principe niet met een tegenkandidaat te komen, zoals ze van plan was. Maar de rood-rood-

groene coalitie in Thüringen heeft slechts één zetel meer in het parlement dan oppositiepartijen CDU en AfD. Daardoor is er een kans dat Ramelow in de eerste kiesronde, waarin hij de absolute meerderheid moet halen, niet wordt gekozen. De CDU houdt de mogelijkheid open bij een eventuele tweede of derde kiesronde wel een kandidaat op te stellen.

Het is eerder voorgekomen dat een beoogd minister-president door een tegenstem van een van de eigen coalitiegenoten niet aan een meerderheid kwam. In 2005 stapte [SPD-lijsttrekker Heide Simonis](#) in Sleeswijk-Holstein op toen ze het bij de minister-presidentsverkiezing net niet haalde, waardoor de weg vrij kwam voor haar CDU-tegenstrever Peter Harry Carstensen.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/9216/sensatie-in-thuringen-die-linke-levert-premier>